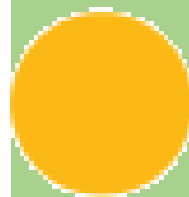
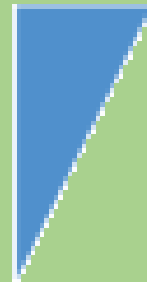
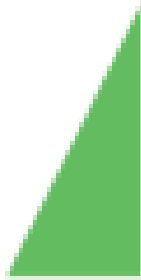
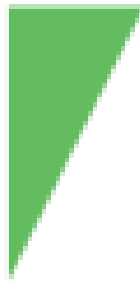

IV. OSNOVNA ŠOLA
CELJE

NAČRT ŠOLSKIH POTI

Celje, februar 2022

Učiteljica: Klaudija Fajdiga

Ravnatelj: Robert Pitržnik

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	1
1. UVOD	3
2. AKTUALNA ZAKONODAJA NA PODROČJU ŠOLSKIH POTI	4
2. 1. Zakonske podlage	4
2. 2. Povzetki iz zakonodaje (Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-UPB2))	4
3. SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI IN ŠOLSKI OKOLIŠ IV. OSNOVNE ŠOLE CELJE	5
3.1. SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI	5
3.2. ŠOLSKI OKOLIŠ IV. OSNOVNE ŠOLE CELJE	6
4. OPREDELITEV CILJEV IN NAMEN NAČRTA ŠOLSKIH POTI	7
4. 1. NAMEN	7
4. 2. CILJI	8
4. 3. UKREPI	8
5. OTROCI V PROMETU	8
6. ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI	9
6.1. ANALIZA STANJA	9
6.1.1. Kako gledajo na varnost otrok v prometu starši?	9
6.1.2. Kako na svojo varnost v prometu gledajo učenci?	9
6.2. SKRIB ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV	10
6.2.1. Kdo je dolžan skrbeti za prometno varnost učencev?	10
6.2.2. Akcije za zagotavljanje večje prometne varnosti učenk in učencev	11
6.2.3. Tekmovanja, izpiti, natečaji	12
6.3.4. Šolski izleti in ekskurzije	13
7. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU	13
7.1. UČENCI, KI V ŠOLO PRIHAJAJO PEŠ	14
7.1.1. NEKAJ NASVETOV ZA VARNO POT V ŠOLO	15
7.2. UČENCI, KI SE V ŠOLO VOZIJO S KOLESOM	16
7.2.1. OBVEZNA OPREMA KOLESA	16
7.2.2. OBVEZNA OPREMA KOLESARJA	17
7.2.3. PARKIRANJE KOLESA	17
7.2.4. PRAKTIČNI DEL KOLESARSKEGA IZPITA	18

7.2.5. NEKAJ PRIPOROČIL KOLESARJEM ZA VARNO KOLESARJENJE	18
7.3. UČENEC POTNIK	19
7.3.1. NEORGANIZIRAN PREVOZ OTROK V ŠOLO – STARŠI, SORODNIKI, ZNANCI, TAKSI ..	19
7.3.2. NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE PRI VOŽNJI OTROK	19
7.3.3. DOSTAVA OTROK IN PARKIRANJE.....	20
7.3.4. NAVODILA STARŠEM IN UČENCEM	21
7.4. ŠOLAR VOZAČ	22
7.4.1. UČENCI, KI SE V ŠOLO VOZIJO Z AVTOBUSOM	22
7.4.2. NAPOTILA ZA UČENCE, KI SE V ŠOLO VOZIJO Z AVTOBUSOM	22
7.4.3. ORGANIZIRAN PREVOZ UČENCEV Z AVTOBUSOM NA DEJAVNOSTI IZVEN ŠOLE	22
8. TEHNIČNI DEL NAČRTA - GRAFIČNI PRIKAZ ŠOLSKIH POTI IN ZEMLJEVIDA ŠOLSKEGA OKOLIŠA, OPREDELITEV KRITIČNIH TOČK, ODSEKOV	24
8.1. ZEMLJEVID ŠOLSKEGA OKOLIŠA IN VARNIH ŠOLSKIH POTI.....	24
8.2. NAJVARNEJŠE POTI V ŠOLO IN IZ NJE	25
8.3. NEVARNA MESTA NA POTI V ŠOLO IN IZ NJE	25
8.4. PROMETNE SITUACIJE NA POTI V ŠOLO	26
8.4.1. KATERE NEVARNOSTI UČENCEM PEŠCEM PRETIJO V PROMETU?.....	26
8.4.2. KATERIM NEVARNOSTIM SO NA POTI V ŠOLO/IZ NJE IZPOSTAVLJENI KOLESARJI?	26
8.4.3. PRIPOROČILA PEŠCEM IN KOLESARJEM ZA VARNO POT V ŠOLO oz. MOŽNE USTREZNEJŠE IN VARNEJŠE REŠITVE ZA VSE UDELEŽENCE V PROMETU	26
8.4.4. OPISI PROBLEMATIČNIH MEST IN ODSEKOV ŠOLSKIH POTI	27
9. PREDSTAVITEV NAČRTA ŠOLSKIH POTI	32

1. UVOD

Pozor, nobena pot ni varna brez naše previdnosti!

Razvoj prometa, ki je prinesel nepredviden napredek, je spremenil tudi svet, v katerega stopajo naši otroci. Že prvi trenutki, ko starši z otrokom zapuščajo varno zavetje svojega doma, so povezani s prometom. Vsak nov dan tako postavlja pred nas in otroke nove izzive, obveznosti in nevarnosti, zato so starši, šole ter druge institucije, povezane s prometno varnostjo, pomemben dejavnik pri ozaveščanju otrok o varnosti v prometu.

Gostota prometa narašča. Vsem udeležencem se vedno mudi in smo nestrpni. Večina nas prometnih situacij žal ne jemlje dovolj resno. Skrb za varnost v prometu pa ni več samo stvar posameznika ali šole, temveč je z vidika varnosti pri vključevanju v promet v vsakdanjem življenju obveza celotne družbe.

Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

Prometna vzgoja oz. priprava na samostojno sodelovanje v prometu je uspešna, če otroka učimo, kako naj ravna v prometu, in s svojim zgledom to tudi potrjujemo.

Ravnanje otrok v cestnem prometu je odvisno od njegovih razvojnih značilnosti, dojetanja, vrednotenja in vedenja. Upoštevati je potrebno telesne, motorične, spoznavne, zaznavne, emocionalne in mišljenjske lastnosti otrok. Otroci spadajo med ranljivejše skupine in so največkrat žrtve v prometnih nesrečah kot pešci in kolesarji.

Prometna vzgoja otrok je zelo pomembna za njihovo odgovorno in varno ravnanje v prometu. Začne se v družini, nadaljuje v vrtcu in osnovni šoli. Poleg teoretičnih in praktičnih znanj, ki jih otroci pridobivajo in izpopolnjujejo za varno sodelovanje v prometu, je zelo pomembno tudi sprotno oblikovanje njihovih vrednot, ki se oblikujejo tudi na podlagi ravnanj njihovih staršev v prometu. Ko shodijo, postanejo pešci. V prometu so udeleženi kot potniki v avtomobilu, kjer je potrebno pravilno uporabljati varnostne sedeže, kasneje pa kot potniki v avtobusu ali kot kolesarji.

Prometna varnost učencev je predvsem skrb in odgovornost staršev ali zakonitih zastopnikov, ki morajo poskrbeti, da so njihovi otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom (87. člen Zakona o pravilih cestnega prometa).

Dokler otroci tega še ne zmorejo sami, jih morajo spremljati starši ali zakoniti zastopniki ali jim zagotoviti spremstvo v prometu, tudi na šolskih poteh. Zato priporočamo in svetujemo, da z otroki večkrat skupaj prehodijo njihovo najvarnejšo šolsko pot in jih ob tem opozarjajo na nevarne točke na poti, ki zahtevajo še posebno previdnost (7. člen Zakona o pravilih cestnega prometa).

Varna šolska pot je torej eden izmed pogojev za večjo varnost otrok v cestnem prometu.

Na lokalnih skupnostih, šolah, svetih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter drugih strokovnih organih in organizacijah pa je, da poskrbijo za zagotavljanje pogojev za varstvo otrok (varne prometne površine, preventivne dejavnosti, vzgojne akcije in pomoč pri prečkanju ceste na najnevarnejših mestih na šolskih poteh) še posebej v prvem tednu septembra, ko se na prometnih površinah pojavijo tudi prvošolci.

2. AKTUALNA ZAKONODAJA NA PODROČJU ŠOLSKIH POTI

2. 1. Načrt šolskih poti IV. osnovne šole Celje je izdelan na osnovi naslednjih zakonskih podlag:

- Zakon o osnovni šoli – ZOsn (Ur. l. RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12, 63/13 in 46/16-ZOFVI-L),
- Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 156/21 – uradno prečiščeno besedilo in 161/21 – popr.)
- Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18 in 123/21 – ZPrCP-F),
- Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 75/17 in 92/20 – ZPrCP-E),
- Zakon o voznikih (Uradni list RS, št. 92/22)
- Pravilnik o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, št. 23/09),
- Pravilnik o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok (Ur. l. RS, št. 83/11),
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 99/15, 46/17, 59/18, 63/19 in 150/21),
- Resolucija nacionalnega programa varnosti cestnega prometa za obdobje od 2013 do 2022 – (Ur. l. RS, št. 39/2013).

2. 2. Povzetki iz zakonodaje (Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-UPB2))

Ključni povzetki so:

- Starši, skrbniki ter rejniki so dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.
- Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.
- Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.
- Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.
- Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.

- Pešec mora prečkati vozišče na prehodu za pešce, če je ta oddaljen od njega manj kot 100 metrov.
- Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti. Preden stopi na vozišče, se mora prepričati, če to lahko varno stori.
- Otrok mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.
- Voznik kolesa mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgan na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani kolesa mora imeti nameščen rdeč odsevnik, na obeh straneh pedal rumene ali oranžne odsevnike, na kolesih pa rumene ali oranžne bočne odsevnike.
- Kolo ima pravico samostojno voziti v prometu na cesti otrok, ki je star najmanj 8 let in ima pri sebi kolesarsko izkaznico, ter oseba, ki je starejša od 14 let. Otrok od 6. do 8. leta starosti in otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe. Otrok do 6. leta starosti pa sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju umirjenega prometa.
- Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, manjši od 150 cm, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren njegovi telesni masi. V motornem vozilu, ki ni opremljeno z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci starejši od treh let in manjši od 150 cm pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži.
- Nov zakon definira električne skiroje in jih uvršča med lahka motorna vozila, v isto kategorijo kot na primer invalidske vozičke na motorni pogon. Gre za vozila, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro in niso širša od 80 centimetrov.
- Vozniki e-skirojev, starejši od 14 let, morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh površin ni, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča ceste, vendar le v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost do 50 km/h. Z e-skirojem je torej prepovedano voziti po pločniku. Vendar jih je tako kot kolesa mogoče voziti v območjih za pešce, a hitrost skiroja ne sme presegati hitrosti pešcev, kar pomeni pod 10 km/h.
- V primeru otrokove kršitve se kaznuje njegove starše, skrbnike ali rejnike.

3. SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI IN ŠOLSKI OKOLIŠ IV. OSNOVNE ŠOLE CELJE

3.1. SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI

USTANOVITELJ

Mestna občina Celje

(Odlok o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov Mestne občine Celje,

Uradni list RS št. 56/2017)

Ime: IV. osnovna šola Celje

Sedež: Dečkova cesta 60, Celje

3.2. ŠOLSKI OKOLIŠ IV. OSNOVNE ŠOLE CELJE

Severna meja se prične v križišču Ulice mesta Grevenbroich z Ulico heroja Rojška in poteka po levem bregu Koprivnice do Ceste na Ostrožno.

Na zahodu poteka meja navzdol po Cesti na Ostrožno in se v križišču nadaljuje po Dečkovi cesti vse do križišča z Ulico mesta Grevenbroich (vzhodna meja okoliša).

Šolski okoliš IV. osnovne šole Celje obsega:

ADAMIČEVA ULICA 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 13A, 14, 15, 15A, 16, 17, 19,

CESTA V LOKROVEC 9, 11, 11A, 12, 12A, 14, 14A, 16, 18, 20, 20A, 20B, 22, 24, 26, 28, 30, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 39A, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50,

DEČKOVA CESTA 42, 44, 44A, 44B, 46, 48, 50, 52, 54, 56,

DRAPŠINOVA ULICA 1, 1A, 1B, 1C, 2, 4, 5, 5A, 5B, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 26, 28,

GRČARJEVA ULICA 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,

HOHKRAUTOVA ULICA 1, 2, 2A, 2B, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10,

HUBADOVA ULICA 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,

NOVI TRG 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22,

POD GABRI 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33,

POD KOSTANJI 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24,

POD LIPAMI 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38,

RIBARJEVA ULICA 1, 2, 3, 3A, 4, 5, 5A, 7, 7A, 9, 9A, 11,

ROBOVA ULICA 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,

STARIHOVA ULICA 1, 2, 3, 4,

ŠARANOVICJEVA ULICA 1, 2, 2A, 3, 4, 5, 5A, 5B, 6, 6A, 6B, 7A, 7B, 7C, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17,

TOMAŽIČEVA ULICA 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14,

ULICA BRATOV MRAVLJAKOV 1, 1A, 3, 5, 7, 9, 9A, 9B, 9C, 9D, 11, 13, 15, 17, 19,

ULICA MESTA GREVENBROICH 3, 5, 7, 9, 11, 13.

V skupni šolski okoliš IV. osnovne šole Celje in Osnovne šole Frana Roša sodijo:

ULICA BRATOV VOŠNJAKOV 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 26, 28,

KRAIGHERJEVA ULICA 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8A, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 16A, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32,

SMREKARJEVA ULICA 1,

ŠKAPINOVA ULICA 1, 1A, 2, 3, 4, 5, 6, 6A,

NOVI TRG 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22.

Nekaj učencev pride v našo šolo tudi iz drugih šolskih okolišev.

UČENCI, VKLJUČENI V ŠOLO IZ DRUGIH OKOLIŠEV

OSNOVNA ŠOLA	število učencev
I. osnovna šola Celje	49
II. osnovna šola Celje	13
III. osnovna šola Celje	5
Osnovna šola Frana Roša Celje	15
Osnovna šola Hudinja	4
Osnovna šola Lava Celje	20
Osnovna šola Ljubečna	4

UČENCI, VKLJUČENI V ŠOLO IZ DRUGIH OBČIN

OBČINA	število učencev
Dramlje	1
Vojnik	1
Frankolovo	1

4. OPREDELITEV CILJEV IN NAMEN NAČRTA ŠOLSKIH POTI

4. 1. NAMEN

Prometno-varnostni načrt IV. osnovne šole Celje je izdelan z namenom:

- seznaniti šolarje in njihove starše z obstoječimi šolskimi potmi in prometnimi situacijami, s katerimi se srečujejo na poti v šolo in iz nje,
- prikazati varno pot učencev v šolo in iz nje,
- opozoriti na nevarnejša mesta,
- poudariti probleme, kritična, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh,

- poiskati možne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

4. 2. CILJI

- zagotoviti čim večjo varnost na prometnih površinah ob prihodu v šolo in odhodu iz nje,
- povečati varnost učencev v prometu,
- izboljšati prometno varnost na obstoječih prometnih poteh in varnost učencev ob strokovni podpori lokalne skupnosti,
- vzgojiti učence za pravilno in varno ravnanje v prometu,
- ohraniti otroška življenja pri vključevanju v promet,
- opozarjati in osveščati učence in starše/skrbnike za izbiro varnejših, čeprav mogoče daljših šolskih poti,
- odpraviti nevarna mesta na šolskih poteh,
- promovirati zdrav in varen način mobilnosti.

4. 3. UKREPI

- imenovanje delovne skupine (vključevanje staršev, učencev, predstavnikov občinskega SPVCP, policistov, redarjev in predstavnikov občine po potrebi),
- terenski ogledi nevarnih točk in odsekov šolskih poti,
- predlaganje izboljšav na šolskih poteh občinskemu SPVCP.

5. OTROCI V PROMETU

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa.

Otroci so v prometu udeleženi kot potniki, pešci, kolesarji in tudi kot motoristi. Zaradi manj izkušenj in svojih psihofizičnih značilnosti so v prometu še posebej ogroženi.

Zato ne smemo pozabiti, da otroci:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne,
- so manjši kot odrasli, zato ne vidijo čez parkirane avtomobile ali zabojnike za smeti,
- dobro slišijo, vendar ne vedo natančno, iz katere smeri se jim približuje vozilo,
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj,
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije,
- njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo, mimogrede jih kaj zmoti,
- zaradi razvojne stopnje mišljenja otroci pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo avto, ki se približuje, vendar to velikokrat ni res.

6. ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI

6.1. ANALIZA STANJA

Analizo stanja in prometne varnosti opravi delovna skupina s pomočjo:

- poročil in statističnih podatkov policije, pristojnih občinskih služb in upravljavcev cest in površin, namenjenih pešcem,
- zabeležk in slikovnega gradiva s terenskega ogleda nevarnih križišč, prometne signalizacije, nevarnih prehodov za pešce, kolesarske poti,
- ankete VARNE ŠOLSKE POTI med učenci in starši.

Učenci IV. osnovne šole Celje zaradi bližine prihajajo v šolo peš, veliko otrok v šolo pripeljejo starši. Posledica takega načina prihajanja v šolo povzroča jutranje zastoje pred šolo in ob njej. V spomladanskem in jesenskem obdobju se učenci v šolo pripeljejo tudi s kolesom ali e-skirojem.

Po večini šolskih poti šolarji hodijo po pločniku. Na mestih, kjer ga ni, hodijo ob levem robu cestišča.

Pešci so posebej pozorni pri prečkanju Drapšinove ulice, saj se še zgodi, da kljub hitrostni oviri na cesti vozniki ne prilagodijo hitrosti. Pozorni so tudi pri prečkanju Ulice mesta Grevenbroich, saj je promet v času, ko učenci prihajajo v šolo, tudi na tej cesti povečan.

6.1.1. Kako gledajo na varnost otrok v prometu starši?

Med starši in učenci je bila opravljena anketa v zvezi z varnimi šolskimi potmi na območju IV. osnovne šole Celje.

Večina staršev, ki so rešili anketo, meni, da je pot njihovega otroka v šolo varna.

Kot najbolj nevarne točke oz. nevarni odseki na šolski poti so izpostavljeni:

- prehod za pešce v križišču Ribarjeve in Drapšinove ulice (jutranji gost promet in prevelika hitrost avtomobilov, otroke, ki želijo prečkati cesto, vozniki pogosto spregledajo,),
- celotna Drapšinova ulica (nima kolesarske steze, parkiranje pred pekarno, v jutranji konici zelo obremenjena),
- cesta, ki povezuje Drapšinovo in Šaranovičevo ulico je slabo pregledna,
- Šaranovičevo ulica (ni več slepe ulice – povezava z Ribarjevo ulico, parkiranje vozil, nepregleden prehod za pešce)

Starši so navedli tudi konkretne predloge za odpravo nevarnih mest in izboljšanje prometne varnosti v šolskem okolišu IV. osnovne šole.

6.1.2. Kako na svojo varnost v prometu gledajo učenci?

Učenci se zavedajo, da je za vsakega udeleženca v prometu nadvse pomembna dobra vidnost, da je v prometu zelo pomembno, da se različni udeleženci med seboj dobro vidijo

in z jasnimi znaki napovejo svojo namero. Kljub temu, da imajo kresničke ali druge izdelke z odsevnimi lastnostmi, jih le redko uporabljajo ali pa sploh ne.

Večinoma se zavedajo nevarnosti, ki nanje prežijo na cesti. Vejo tudi, kako ravnati, da bi preprečili morebitne nesreče, vendar iz različnih razlogov pogosto ne ravnajo v skladu z védenjem.

Poleg varne udeležbe v prometu pa so dolžni razviti še tolerantnost, potrpežljivost, solidarnost, predvsem pa samokontrolo.

6.2. SKRB ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV

Prometna vzgoja je na IV. osnovni šoli Celje vključena v vse šolske dejavnosti, kjer je to mogoče. Tako je prometna vzgoja sestavni del vsebin pri vseh predmetih (predvsem pri predmetih: okoljska vzgoja, naravoslovje in tehnika, družba, slovenščina na razredni stopnji, na predmetni stopnji pa se prometne vsebine vključujejo predvsem v vsebine predmetov tehnika in tehnologija ter fizika), prav tako tudi vseh športnih, naravoslovnih, tehniških in večine kulturnih dni.

Poseben poudarek ji dajemo v vsebini razrednih ur.

Na razredni stopnji (zlasti v prvih in drugih razredih) učiteljice vsakodnevno opozarjajo učence na pravilno in varno pot v šolo oziroma vračanje domov. Učenci teh razredov z razredničarkami obhodijo poti učencev v šolo, v ostalih razredih pa se pogovorijo o poti v šolo ob skicah, načrtih. Pri tematskih urah o prometu sodeluje tudi policist.

Na predmetni stopnji prva razredna ura v šolskem letu vsebuje tudi prometno-vzgojno tematiko. To tematiko tekom šolskega leta po potrebi ponovijo.

Na prvih roditeljskih sestankih k dvigu prometne kulture veliko prispevamo tudi tako, da z načrtom šolskih poti seznanimo starše. Razredniki starše opozorijo na njihovo vlogo pri vzgoji otrok v prometu, saj smo odrasli s svojim ravnanjem v prometu zgled otrokom.

6.2.1. Kdo je dolžan skrbeti za prometno varnost učencev?

Za prometno varnost so dolžni skrbeti:

- starši, skrbniki ali rejniki,
- učitelji in
- policisti.

Vzgojo za varno udeležbo učencev v prometu posreduje šola učencem v različnih oblikah. Za seznanitev z varnim obnašanjem pri prihodu in odhodu učencev so odgovorni vsi učitelji in vodstvo šole.

Za to poskrbijo tako, da učence seznanijo:

- z načrtom šolskih poti (pri razrednih urah - vsi učenci),
- s pomenom varnostne opreme (dobro vidna obleka in obutev, svetlobne nalepke, odsevni trakovi na rokavih, mačja očesa na šolskih torbicah, rumene rutice in kape za prvošolce, ...),
- s pravilno opremo kolesa, s pomenom uporabe kolesarske čelade in z aktivnostmi pri opravljanju kolesarskega izpita,
- s kulturnim vedenjem in etiko v prometu (hoja po pločnikih, kjer ni pločnikov, pa po levi strani ceste, prečkanje cestišč na prehodih in izven prehodov, strpnost v prometu,),
- z ostalo prometno vzgojo in prometno preventivo.

Poleg navedenega

- učenci 1. in 2. razreda dobijo rumene rutice in kresničke,
- prvi šolski teden okrepljen policijski nadzor v okolici šole,
- obisk policista v posameznih razredih,
- ob zaključku šolskega leta opozorimo učence na previdnost v prometu v poletnih mesecih.

Pri tem pa morajo tudi otroci in starši ravnati v skladu s pravili.

6.2.2. Akcije za zagotavljanje večje prometne varnosti učenk in učencev

RUMENA RUTICA

Akcija je namenjena prvošolcem in drugošolcem. Poteka skozi vse leto, ob začetku šolskega leta pa še intenzivneje. Učence in starše prvošolcev natančno seznanimo z načrtom šolskih poti in varnimi potmi v šolo. Pri tem sodeluje tudi policist, vodja policijskega okoliša. Starši prejmejo knjižico Prvi koraki v prometu, ki jim je v pomoč pri prometni vzgoji otrok. Prvošolci prihajajo v šolo in odhajajo iz nje v spremstvu staršev oz. starejše osebe.

PRVI ŠOLSKI TEDEN

se izvaja okrepljen policijski nadzor prometa v okolici šole. Policisti ali pooblaščenice osebe (člani ZŠAM, AMD) s svojo prisotnostjo umirjajo promet in izvajajo okrepljen nadzor prometne varnosti otrok v okolici šole.

BODI VIDEN (PREVIDEN)

Z akcijo spodbujamo in navajamo učence, njihove starše in stare starše k uporabi kresničk in oblačil z odsevniki. Ob slabi vidljivosti, v mraku in ponoči kot pešci obvezno nosijo kresničko ali drugo odsevno telo, in sicer na vidnem mestu, na strani, ki je obrnjena proti vozišču. Učenci 4. razreda pišejo na to temo starejšim ljudem.

BISTRO GLAVO VARUJE ČELADA

Temeljni cilj akcije je zmanjšati število poškodb med kolesarji, kar lahko zagotovimo z uporabo kolesarske čelade. Z akcijo spodbujamo dosledno uporabo čelade pri kolesarjih in motoristih.

V **TEDNU PROMETNE VARNOSTI** (Evropski teden mobilnosti in Ulice otrokom) učenci:

- sedmošolci prekolesarijo Fackino kolesarsko pot,
- rišejo, pišejo, ustvarjajo na temo promet,
- prehodijo varne šolske poti v okolici šole,
- se seznanijo z literaturo na temo promet in
- si ogledajo vožnjo učencev kolesarskega krožka na prometnem poligonu.

6.2.3. Tekmovanja, izpiti, natečaji

KOLESARSKI IZPITI IN VARNO KOLO

Učenci 5. razreda skupaj s starši poskrbijo za tehnično ustreznost kolesa, kar potrdi policist ali pooblaščen oseba z izdajo nalepke »varno kolo«. Učenci opravijo teoretični preizkus znanja in praktično vožnjo na spretnostnem poligonu in na javni površini. Z uspešno izkazanim znanjem pridobijo izkaznico o opravljenem kolesarskem izpitu. Starši s podpisom izkaznice potrdijo, da bodo skrbeli za tehnično ustreznost kolesa in da dovolijo kolesarjenje na javnih prometnih površinah.

IZPIT ZA KOLO Z MOTORJEM

Opravljajo ga lahko učenci, ki v tekočem letu dopolnijo 14. leto starosti.

Pripravo, teoretični preizkus znanj in praktični del vožnje na poligonu izvaja pooblaščen izvajalec.

KAJ VEŠ O PROMETU

Občinsko tekmovanje je dodatna spodbuda učencem za učenje prometnih pravil, razvijanje spretnosti in pravilne vožnje v prometu. Udeležijo se ga učenci II. In III. triade.

PROGRAM JUMICAR

Program je organiziran za učence 5. razreda (učence, ki opravljajo kolesarski izpit). Po poligonu s pravo cestno ureditvijo se učenci popeljejo s pravimi malimi avtomobili.

Preizkusijo se v vlogi voznika. Na zanimiv način se poučijo o prometnih pravilih in o upoštevanju le-teh v cestnem prometu.

POLICIST LEON SVETUJE

Projekt je namenjen učencem in učenkam 5. razreda, ki jih policisti seznanijo z nevarnostmi, s katerimi se lahko srečajo v vsakdanjem življenju, in jih poučijo o primernem samozaščitnem oziroma preventivnem ravnanju ter spoštovanju pravil na različnih področjih. Osrednji pripomoček pri izvajanju projekta je delovni zvezek. V njem so obravnavane različne varnostne vsebine, s katerimi izvajalci želijo okrepiti partnersko sodelovanje med otroki, učitelji, starši ter policijo.

POLICIST – VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA

Policist izvaja izobraževanja, ki se nanašajo na izvedbo prometne varnosti učencev, in prisostvuje aktivnostim, vodenim s strani delavcev šole. Pri tem jim svetuje. Sodeluje pri pripravi na kolesarske izpite. Prisostvuje vožnji otrok s kolesi v rednem prometu tako, da umirja promet in po potrebi izvaja policijska pooblastila.

6.3.4. Šolski izleti in ekskurzije

Šola za šolske izlete in ekskurzije naroči avtobusni prevoz pri avtobusnem ponudniku. Ta poskrbi in zagotovi varno prevozno sredstvo, ki ustreza vsem prometno-varnostnim predpisom. Šola poskrbi za ustrezno število spremljevalcev na avtobusu, normativ je najmanj en odrasli spremljevalec na 15 učencev.

Spremljevalci poskrbijo, da učenci pravilno in varno uporabljajo prometne površine in prevozna sredstva. Razporedijo se med učence na začetku, v sredini in na koncu skupine. Spremljevalci poskrbijo, da učenci med vožnjo ne motijo voznika, sedijo na svojih sedežih in s svojim vedenjem ne ogrožajo sebe in drugih.

7. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

Za pravilno in odgovorno ravnanje v cestnem prometu moramo:

- upoštevati:

- vzgojno–preventivne vsebine in navodila za učence (pešce, kolesarje, vozače),
 - vlogo mentorjev, učiteljev pri informiranju učencev in staršev,
 - pomen skupinskega ogleda šolskih poti na začetku šolskega leta s pomočjo izdelanega načrta šolskih poti,
- uporabljati preventivno-vzgojne publikacije Javne agencije RS za varnost prometa,
 - redno spremljati in poznati aktualno zakonodajo za področje šolskih poti.

KLJUČNI PREVENTIVNI NAPOTKI ZA PRAVILNO RAVNANJE ŠOLARJA V CESTNEM PROMETU

Zakon o pravilih cestnega prometa poudarja odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov otrok, in sicer so le-ti dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu. Otroci opazujejo naše ravnanje in ga skušajo posnemati, zato je vloga staršev pri vzgoji otroka za pravilno ravnanje v cestnem prometu izrednega pomena.

Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. V cestnem prometu smejo samostojno sodelovati šole, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

Kako prihajajo učenci v šolo

Vsi učenci iz okoliša IV. osnovne šole Celje lahko prihajajo v šolo peš. *Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo bivališče oddaljeno od šole več kot 4 km. Ne glede na oddaljenost ima pravico do brezplačnega prevoza, če je ogrožena njegova varnost na poti v šolo* (Zakon o osnovni šoli, 56. čl.).

7.1. UČENCI, KI V ŠOLO PRIHAJAJO PEŠ

Promet se je v zadnjih letih bistveno povečal, zato so v prometu najbolj izpostavljeni pešci, predvsem mlajši. Učence je potrebno vsakodnevno opozarjati na varno hojo v šolo in domov. Že v začetku šolskega leta se pri razrednih urah učenci pogovorijo z razrednikom o varnih poteh v šolo. Velik poudarek damo na kulturno obnašanje v prometu, poznavanje pravil v prometu, predvsem v situacijah, v katerih se lahko učenci znajdejo na kateri izmed šolskih poti.

- Šolar – pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.
- Pred prečkanjem ceste se mora vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo.
- Uporablja naj podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za

pešce mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo – desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim se vozilom, počakati, da se ta ustavijo, in šele nato varno prečkati cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.

- Otroci morajo imeti na poti v prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve.
- Učenci prvega in drugega razreda morajo na poti v šolo in iz nje poleg odsevnika nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.
- Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa.
- Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca - šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celotno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

7.1.1. NEKAJ NASVETOV ZA VARNO POT V ŠOLO

- Hodimo po notranji strani pločnika, če pločnika ni, pa po skrajnem levem robu cestišča.
- V skupini hodimo eden za drugim – v koloni.
- Med hojo se na cesti nikoli ne prerivamo, lovimo ali igramo.
- Cesto prečkamo na prehodu za pešce. Vedno se ustavimo, pogledamo levo, desno in ponovno levo. Preden stopimo na prehod, se s ponovnim pogledom na levo še enkrat prepričamo, ali je prehod ceste varen (nihče ne prihaja oz. se vozilo ustavi) in šele nato odločno prečkamo cesto.
- Tudi kadar na semaforju sveti zelena luč, prej preverimo, če so vsi vozniki opazili luč na semaforju.
- Kjer ni urejenega prehoda, zelo previdno prečkamo cesto na preglednem delu. Na cesto stopimo šele, ko se prepričamo, da je prečkanje res varno.
- Ceste ne prečkamo na mestih, kjer je slaba vidljivost.
- Ovira na cesti pomeni večjo previdnost.
- Tudi ko smo na rolerjih, moramo uporabljati površine za pešce, nikakor ne smemo voziti po cestišču. Ob tem moramo seveda imeti tudi vso zaščitno opremo s ščitniki na rokah in nogah ter seveda čelado na glavi.

7.2. UČENCI, KI SE V ŠOLO VOZIJO S KOLESOM

Da bo kolesarjenje varno, učence, ki prihajajo v šolo s kolesi, seznanimo o tem, da:

- sme v cestnem prometu samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe),
- se usposobijo za vožnjo kolesa, ko opravijo kolesarski izpit in dobijo kolesarsko izkaznico,
- mora šolar - kolesar uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti) v skladu s prometnimi predpisi in pri tem upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej,
- v kolikor na vozišču ali ob njem ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča, pri tem so izrednega pomena tudi utrjene bankine),
- mora biti njihovo prevozno sredstvo tehnično brezhibno opremljeno (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi),
- kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk),
- mora šolar - kolesar biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise,
- je pri hoji ob kolesu na vozišču varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa,
- je obvezna uporaba varnostne čelade, za večjo varnost pa poskrbijo z ustrezno opremo kolesarja,
- je telefoniranje med vožnjo na kolesu prepovedano in nevarno,
- se odsvetuje tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu,
- je med vožnjo s kolesom prepovedano: spuščati iz rok krmilo kolesa, dvigovati noge s pedal, voditi, vleči ali potiskati druga vozila, pustiti se vleči ali potiskati, voziti predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji, voziti druge osebe (razen če ni z zakonom določeno oziroma omogočeno drugače),
- smejo kolesarji prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi,
- sme kolesar voziti tako hitro, da lahko kolo obvladuje ter se zlahka ustavi pred pričakovano oviro, hitrost pa mora biti prilagojena spretnosti kolesarja, stanju ceste, gostoti prometa, vremenskim razmeram, vidljivosti in preglednosti ceste,
- je največja dovoljena hitrost kolesarja omejena na 25 km/h, v območjih umirjenega prometa in v območjih za pešce pa na 5 km/h,
- če vozijo kolesarji v skupini, vozijo drug za drugim in upoštevajo varnostno razdaljo,
- smejo parkirati svoje kolo na njim namenjenem prostoru,
- obstajajo prometno varnejše poti (prometno manj obremenjene),
- je možno opravljanje kolesarskega izpita v 5. razredu.

7.2.1. OBVEZNA OPREMA KOLESJA

Obvezna oprema kolesa obsega: brezhibno delujoči zavori (sprednja, zadnja), belo luč za osvetljevanje ceste spredaj, rdečo luč zadaj, čim več odsevnikov (beli spredaj, rdeči zadaj ter rumeni na kolesih in pedalih) in zvonec.

Za večjo varnost je priporočljivo kolo opremiti tudi z blatniki, vzratnim ogledalom, ščitnikom verige, prtljažnikom ali nosilno košarico za prtljago, varnostno ročico oziroma distančnikom z odsevnikom. Koristita lahko tudi tlačilka in ključavnica.

Vijaki na kolesu morajo biti priviti, zračnice ustrezno napolnjene, višina krmila in sedeža pa primerno nastavljena.

Kolo moramo redno vzdrževati in čistiti, da bo delovalo.

7.2.2. OBVEZNA OPREMA KOLESARJA

Prav tako je zelo pomembna **oprema kolesarja**.

Za kolesarja do 14. leta starosti je obvezna kolesarska čelada, ki ščiti glavo pri morebitnem padcu.

Zelo pomembno je, da so kolesarji vidni. Oblačila naj bodo svetla, pisana in odsevna, uporabijo lahko tudi odsevni brezrokavnik.

Predpisana oprema kolesa

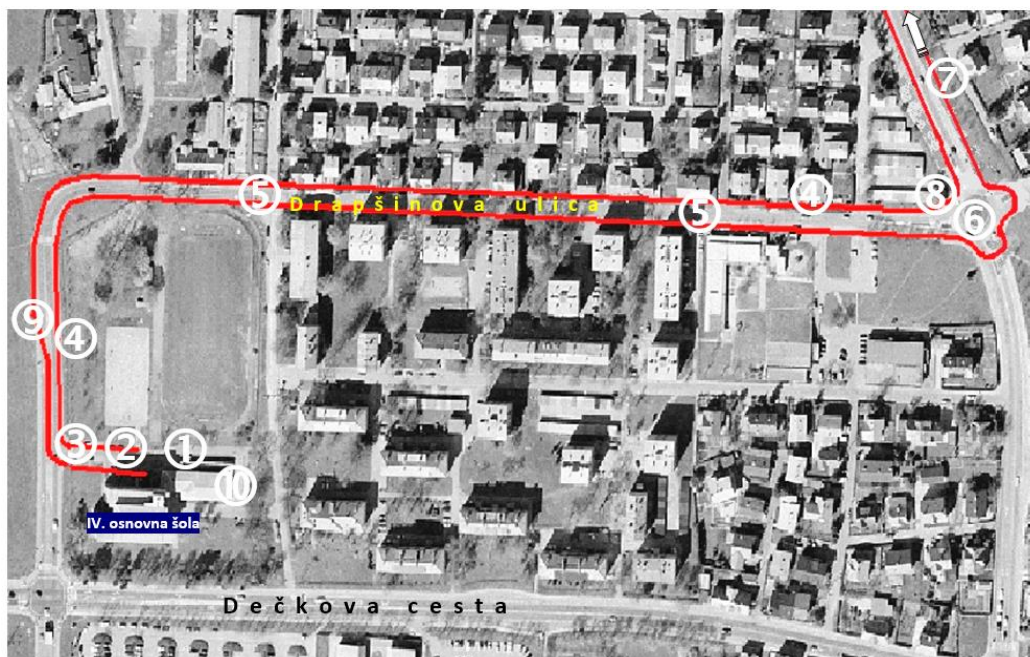
7.2.3. PARKIRANJE KOLESA

Kolo mora biti parkirano oziroma postavljeno tako, da ne more pasti ter da ne ovira prometa.

7.2.4. PRAKTIČNI DEL KOLESARKEGA IZPITA

nadaljevanje poti do naslednjega krožišča

potek kolesarske poti (2000 m)

7.2.5. NEKAJ PRIPOROČIL KOLESARJEM ZA VARNO KOLESARJENJE

- Pozorno opazujte in spremljajte okolico in promet, predvidevajte ravnanje drugih udeležencev (obrambna vožnja).
- Vozite preudarno in odločno, vaše reakcije naj bodo predvidljive, pravočasne in jasne.
- Bodite pozorni na prometno signalizacijo (prometne znake) in jih upoštevajte!
- Na mestih, kjer promet ureja semafor, morate upoštevati svetlobne znake.
- Pred spremembo smeri vožnje večkrat pogledjte, kaj se dogaja za vami. Pri spremembi smeri vožnje se večkrat prepričajte, ali lahko varno spremenite smer, nato pravočasno in odločno nakažite svoj namen z roko, iztegnjeno v smer, v katero želite zaviti.
- Upoštevajte pravila prednosti, ki veljajo za kolesarje v križiščih, še posebej tam, kjer so označene kolesarske steze.
- Še posebej pozorni bodite na vozila, ki vas dohitevajo in prehitvajo.
- V križiščih bodite še posebej previdni, z roko odločno nakažite smer in se prepričajte, ali so vas opazili. Če je situacija nejasna, raje sestopite s kolesa in pojdite čez križišče peš.
- Ponoči in ob slabši vidljivosti poskrbite, da boste še bolj vidni (obvezne so luči, odsevniki, priporočljiva svetla oblačila).
- Če je treba, za svojo varnost raje ustavite in pustite vozilo/-a mimo.

- Razni predvajalniki glasbe in prenosni telefoni naj med vožnjo s kolesom ostanejo pospravljeni. Kadar ste kakor koli udeleženi v prometu, je zelo pomembno, da slišite, kaj se dogaja okoli vas.
- Prtljago vozite v za to namenjeni košarici ali pritrjeno na prtljažniku. Roke imejte proste za vodenje krmila in nakazovanje smeri.
- Ne prevažajte sošolcev na prtljažniku ali krmilu kolesa. Tako ravnanje je nevarno in prepovedano.
- Vaše kolo naj bo redno vzdrževano in tehnično brezhibno.

7.3. UČENEC POTNIK

7.3.1. NEORGANIZIRAN PREVOZ OTROK V ŠOLO – STARŠI, SORODNIKI, ZNANCI, TAKSI

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili.

Starši oz. vozniki osebnih vozil, ki pripeljejo otroke v šolo, se morajo zavedati odgovornosti in pomembne vloge, ki jo imajo v prometu. Starši morajo biti v prometu zgled otrokom, upoštevati morajo cestno-prometne predpise in se morajo v prometu kulturno obnašati. Le tako lahko poskrbimo za učinkovit prenos dobre prometne vzgoje na učence oz. otroke.

Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren njegovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let. Predvsem je pomembno, da avtomobilski otroški sedež pravilno uporabljamo in da upoštevamo navodila proizvajalca. Poškodovanega avtomobilskega sedeža ne uporabljamo. Otrok naj bo pravilno pripet v sam sedež.

Pri prevozu otrok v šolo starši naletijo tudi na problem parkiranja. V okolici šole je malo parkirnih mest, namenjena so tako zaposlenim kot tudi obiskovalcem. Starše vljudno prosimo, naj parkirajo svoje vozilo na zanje rezerviranih prostih parkirnih mestih in naj ne puščajo avtomobila sredi dovoza.

Posebej pozorni morajo biti, ko z otrokom zapuščajo avtomobil in nato morebiti prečkajo cesto ali dovoz.

Šolarji naj iz parkiranega avtomobila izstopajo na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik). Na isti strani naj tudi vstopajo v avto.

7.3.2. NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE PRI VOŽNJI OTROK

- Najpogostejša napaka staršev pri vožnji otrok je, da otroka na krajših vožnjah, od

doma do šole, vrtca, trgovine, babice, ne pripnejo v otroški sedež z varnostnim pasom.

Vendar je naletna teža otroka (20 kg) že pri 50 km/h okrog pol tone, kar pomeni, da utrpi zelo hude poškodbe. V Sloveniji je večina predšolskih otrok poškodovanih ali celo umrlih v prometnih nesrečah prav kot potnikov v osebnih vozilih (več kot 60 %), ko bi jih morali odrasli odgovorno zaščititi v otroškem sedežu.

- Pogosto starši tudi nepravilno uporabijo otroški varnostni sedež, npr. namestijo sedež za dojenčke v smeri vožnje, kar je napačno, oz. ne uporabijo ustreznega otroškega sedeža glede na težo in velikost otroka.
- Prav tako starši v avto ne namestijo otroškega sedeža dovolj trdno z varnostnimi pasovi, zato svetujemo, da se vedno prepričajo, da je sedež dovolj trdno nameščen, se ne premika, ali pa uporabijo otroške sedeže z isofix pritrditvijo. Ponovno je pomembno, da je otrok trdno pripet z vgrajenimi varnostnimi pasovi.
- Pogosto se zgodi, da se večji otroci ne vozijo več v otroškem sedežu, zato poudarjamo, da morajo biti otroci do višine 150 cm (približno 10-12 let starosti) še vedno nameščeni v otroškem sedežu, jahaču z naslonjalom za hrbet in glavo, ter pripeti z avtomobilskim varnostnim pasom.

O varni vožnji se učenci v šoli pogovarjajo tudi v okviru projekta [Pasavček](#), o uporabi varnostnega pasu pa se poučijo s pomočjo knjižice [Red je vedno pas pripet](#), ki je dostopna tudi na spletni strani www.avp-rs.si.

7.3.3. DOSTAVA OTROK IN PARKIRANJE

Za dostavo otrok je staršem (voznikom) med 7.00 in 8.30 namenjenih 5 parkirnih mestih. Parkiranje je časovno omejeno.

Za neorganiziran prevoz otrok v šolo je pred zgradbo urejeno krožišče, ki učencem omogoča varen izstop iz avtomobila, staršem – voznikom pa ni potrebno skrbeti, kako bodo nadaljevali vožnjo.

Pred glavnim vhodom v šolo je območje, ki je namenjeno pešcem. Označeno je s predpisano prometno signalizacijo in je od dovozne poti ločeno s kamnito ograjo.

Predpisana prometna signalizacija, ki označuje območje za pešce, je prepoznavna in je voznik ne more zgrešiti. Največja dovoljena hitrost vozil je omejena na 10 km/h.

7.3.4. NAVODILA STARŠEM IN UČENCEM

Starše in učence, ki jih starši pripeljejo v šolo, seznanimo o:

- pripenjanju z varnostnim pasom,
- namestitvi in pravilni uporabi otroškega sedeža,
- upoštevanju predpisov in pravil pri vstopanju in izstopanju iz avtomobila,
- nepotrebem zadrževanju v krožišču,
- pravilnem parkiranju,
- o čim krajšem zadrževanju na parkirišču,
- prepovedi parkiranja na dovoznih in intervencijskih poteh.

7.4. ŠOLAR VOZAČ

7.4.1. UČENCI, KI SE V ŠOLO VOZIJO Z AVTOBUSOM

Zakon o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07) v 56. členu zagotavlja učencem pravico do brezplačnega prevoza v šolo.

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole.

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v 1. razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo.

Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva.

O načinu prevoza se osnovna šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo.

7.4.2. NAPOTILA ZA UČENCE, KI SE V ŠOLO VOZIJO Z AVTOBUSOM

Učence, ki prihajajo v šolo z avtobusom, seznanimo o:

- obnašanju na avtobusu,
- podpisu izjave, da so o pravilih seznanjeni,
- podpisu izjave staršev, da so seznanjeni s pravili,
- tem, da mora letno vozovnico nositi s seboj (v primeru prometne nesreče je to dokaz, da je bil na avtobusu),
- tem, da skupaj s starši izberejo najvarnejšo pot do postajališča,
- tem, da pričakajo avtobus na označenem postajališču,
- tem, da na postajališče pridejo vsaj 5 min prej,
- tem, da morajo na avtobusu upoštevati voznikova navodila,
- tem, da med vožnjo ne motijo voznika, se ne prerivajo in ne kričijo,
- tem, da je potrebno ob prihodu avtobusa počakati, da se popolnoma ustavi in da odpre vrata,
- tem, da morajo biti med vožnjo v avtobusu pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje,
- o tem, da se je potrebno pred vstopom v avtobus postaviti v kolono za varnejši vstop.

7.4.3. ORGANIZIRAN PREVOZ UČENCEV Z AVTOBUSOM NA DEJAVNOSTI IZVEN ŠOLE

7.4.3.1. DOLŽNOST SPREMLJEVALCEV (Uradni list RS, št. [83/11](#))

Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener, vodnik ipd.), star najmanj 21 let, ki

skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega ter za red in varnost otrok v avtobusu.

Pri prevozu skupine otrok mora biti v vozilu ves čas najmanj en spremljevalec na 15 otrok.

Spremljevalec skrbi za red v vozilu med prevozom. Spremljevalec mora pred začetkom vožnje zagotoviti, da vsi otroci sedijo na sedežih in so ves čas vožnje ustrezno pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Kadar sta v vozili dva spremljevalca, morata biti razporejena tako, da je eden spredaj in drugi zadaj, če pa je v vozilu več spremljevalcev, morajo ti biti razporejeni med otroki (spredaj, na sredini in zadaj).

Spremljevalec skupaj z voznikom določi mesto vstopanja in izstopanja, ki je glede na prometno infrastrukturo varno in primerno. Če je vozilo, v katerega vstopajo ali iz njega izstopajo otroci, ustavljeno na vozišču, mora spremljevalec zagotoviti, da otroci nekontrolirano ne hodijo po vozišču.

Vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok, morajo biti označena s predpisanim znakom.

8. TEHNIČNI DEL NAČRTA - GRAFIČNI PRIKAZ ŠOLSKIH POTI IN ZEMLJEVIDA ŠOLSKEGA OKOLIŠA, OPREDELITEV KRITIČNIH TOČK, ODSEKOV

8.1. ZEMLJEVID ŠOLSKEGA OKOLIŠA IN VARNIH ŠOLSKIH POTI

Šolski okoliš IV. osnovne šole Celje

https://solskepoti.avp-rs.si/solske_poti#Celje&178

8.2. NAJVARNEJŠE POTI V ŠOLO IN IZ ŠOLE

- po Ribarjevi, Drapšinovo ulico prečkamo na prehodu čez grbino,
- po Šaranovičevi ulici,
- po pločniku ob Dečkovi cesti.

8.3. NEVARNA MESTA NA POTI V ŠOLO IN IZ ŠOLE

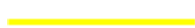
- ① Križišče Ribarjeve in Drapšinove ulice je najbolj obremenjena šolska pot.
- ② Učenci prečkajo cesto na delu, kjer ni zaznamovanega prehoda čez cesto. Celotna Drapšinova ulica nima kolesarske steze.
- ③ Vozišče Ceste v Lokrovec je ozko, brez urejenih površin za pešce in kolesarje. Cesta je na nekaterih delih slabo pregledna.
- ④ Učenci prečkajo cesto, kjer je na vozišču sicer zaznamovan prehod za pešce, označen s prometnim znakom in s talnimi označbami, vendar je zaradi gostote prometa in bližine krožišča prečkanje lahko nevarno.
- ⑤ Vozniki motornih vozil svoje "jeklene konjičke" parkirajo tudi na prepovedanih mestih in s tem zmanjšujejo preglednost ulice.
- ⑥ Na zahodni strani šolskega zemljišča ob krožišču ni zaščitne ograje.

meja šolskega okoliša IV. osnovne šole Celje

najvarnejše šolske poti IV. osnovne šole Celje

potek kolesarske poti (2000 m)

ni kolesarske steze

8.4. PROMETNE SITUACIJE NA POTI V ŠOLO

8.4.1. KATERE NEVARNOSTI UČENCEM PEŠCEM PRETIJO V PROMETU?

- prehiter in gost promet,
- nekateri učenci na svoji šolski poti nimajo pločnika in cestne razsvetljave (Ostrožno, Dobrova),
- mnogo učencev ne hodi po poti, ki so jim jo svetovali starši ali učitelji,
- neupoštevanje prometnih pravil in predpisov, tako med vozniki kot med šolarji,
- zaradi zaparkiranih in neočiščenih pločnikov (v zimskem času) morajo včasih zaviti na cesto,
- slaba vidljivost.

8.4.2. KATERIM NEVARNOSTIM SO NA POTI V ŠOLO/IZ NJE IZPOSTAVLJENI KOLESARJI?

- Za kolesarje je najnevarnejša Drapšinova ulica.
- Prometni znaki voznike sicer opozarjajo, da so na cesti kolesarji, vendar tu ni kolesarske steze, promet pa je zelo gost, predvsem v času njihovega prihajanja v šolo.
- Nevarnost za kolesarje predstavljajo tudi vozila, ki jih obiskovalci pekarnice v Drapšinski ulici pogosto pustijo kar na cesti.
- V smeri proti krožišču so na desni strani nameščeni ekološki otoki z zabojniki za smeti. Postavljeni so preblizu pločnika in ceste. Vozniki, ki z dvorišč zavijajo v Drapšinsko ulico, kolesarje težko opazijo, pa tudi kolesarji težko opazijo njih (kolesarjeva velikost).
- Nevarna za kolesarje je tudi izvoz iz krožišča v Ulici mesta Grevenbroich v Drapšinsko ulico, saj se tam konča kolesarska steza.

Poti, ki vodijo do šole, so prometne ceste ali ulice, ki jih prečkajo učenci, na njih pa je promet najgostejši ravno v času, ko prihajajo k pouku, med 7.00 in 8.30. Tudi čas odhoda iz šole, med 12.45 in 15.30, v večini primerov sovпада z večjo gostoto vozil na teh cestah. Na Dečkovi cesti pa se promet močno poveča predvsem v času sejmov v Golovcu.

Med nevarnimi deli šolskih poti izstopajo prehodi čez cesto (tudi semaforizirani) ter

hoja po nepravilni strani ceste, kjer ni pločnika. Učenci, ki prihajajo z Ostrožnega ali Dobrove, pa pogrešajo pločnik in cestno razsvetljavo.

8.4.3. PRIPOROČILA PEŠCEM IN KOLESARJEM ZA VARNO POT V ŠOLO oz. MOŽNE USTREZNEJŠE IN VARNEJŠE REŠITVE ZA VSE UDELEŽENCE V PROMETU

- Ulica mesta Grevenbroich je prometno dobro urejena. Pešci imajo pločnik, kolesarji pa kolesarsko stezo.
- Ob Dečkovi cesti je pot v šolo varna – pločnik, kolesarska steza, označen prehod čez cesto in sodobno krožišče.

- Pri hoji oz. vožnji mimo parkiranih vozil upoštevaj ustrezno bočno razdaljo. Bodi pozoren na voznike, ki izstopajo iz parkiranega vozila.
- Ker v Drapšinovi ulici ni kolesarske steze, vozi ob desnem robu vozišča v smeri vožnje, in sicer čim bližje robu (ne več kot en meter od roba) vozišča. Pri tem pozorno opazuj in spremljaj okolico in promet, predvidevaj ravnanje drugih udeležencev (obrambna vožnja).
Bodi pozoren na voznike, ki s stranskih ulic in dvorišč zavijajo v Drapšinovo ulico.
- Preden pot nadaljuješ mimo parkiranega vozila, večkrat poglej, kaj se dogaja za teboj. Če si kolesar, pravočasno in odločno nakaži svoj namen z levo iztegnjeno roko. Še posebej pozoren bodi na vozila, ki te dohitevajo in prehitevajo. Če je treba, se zaradi svoje varnosti raje ustavi in pusti vozilo/-a mimo.
- Namesto po Drapšinovi ulici v šolo raje prihajaj po vzporedni, manj prometni Šaranovičevi ulici.
- Preden prečkaš cesto, se prepričaj, ali se je vozilo ustavilo. Če je treba, se zaradi lastne varnosti raje ustavi in spusti vozilo/-a mimo.
- Ponoči in ob slabši vidljivosti poskrbi, da boš dobro viden (odsevna telesa, priporočljiva so svetla oblačila).

8.4.4. OPISI PROBLEMATIČNIH MEST IN ODSEKOV ŠOLSKIH POTI

Ker večina učencev prihaja v šolo iz severne smeri (z Ostrožnega, iz ulic Pod gabri, Pod lipami, Pod kostanji, Pod hrasti, Novi trg), je zanje nevarno predvsem eno mesto.

8.4.4.1. KRIŠIŠČE DRAPŠINOVE IN RIBARJEVE ULICE

Najbolj izstopa križišče Drapšinove in Ribarjeve ulice v neposredni bližini šolskega igrišča.

To križišče je od odprtja podaljška Ipavčeve ulice (obvoznice) še bolj obremenjeno, ker po njem vozijo prebivalci iz Dečkovega naselja in Ostrožnega.

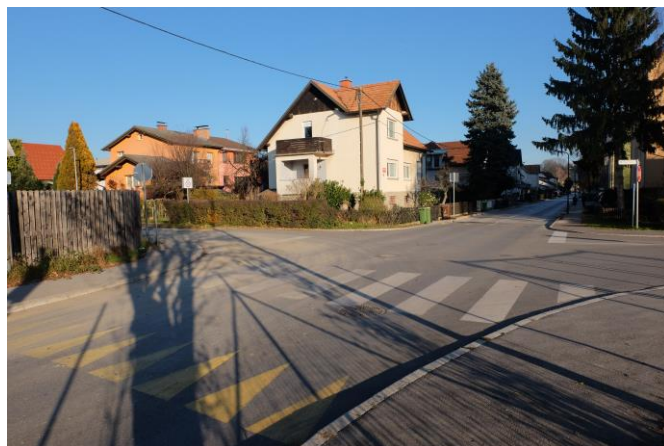

Pogled na križišče iz smeri šole proti severu (Ribarjeva ulica)

Ta nevarna točka je sicer označen (tudi dvignjen) prehod za pešce.

Tudi prometni znaki voznike obveščajo, da so zaradi bližine šole na cesti otroci.

Vendar že kratkotrajno opazovanje prometne situacije pokaže, da jih niti šolarji, še manj pa vozniki, ne upoštevajo.

Križišče Drapšinove in Ribarjeve ulice

Učenci ravno v tem križišču delajo največ napak, ker so prepričani, da jih hitrostna ovira varuje pred vozili. Večinoma ceste ne prečkajo na zaznamovanem prehodu za pešce, ampak stopijo kar počez, vozniki pa tudi le redko upoštevajo omejitev hitrosti in je ne prilagodijo razmeram na cesti.

Varnost otrok na poti v šolo in iz nje pa je ogrožena tudi zaradi neupoštevanja drugih prometnih pravil in predpisov. Med pogostimi nevarnostmi (prekrški) so:

- nenadno prečkanje ceste,
- nepravilna hoja v skupini,
- prečkanje ceste na delu, kjer ni zaznamovanega prehoda čez cesto.

8.4.4.2. RIBARJEVA ULICA

Varnost učencev na njihovih šolskih poteh ni ogrožena samo zaradi njihovega nepravilnega ravnanja, ampak k temu v dobršni meri prispevajo tudi drugi udeleženci v prometu, predvsem vozniki motornih vozil, ki svoje "jeklene konjičke" parkirajo tudi na prepovedanih mestih in s tem zmanjšujejo preglednost ulice.

Čeprav je ta ulica sedaj urejena s pločnikom in opremljena s prometnimi znaki in označenimi deli prehoda za pešce je gibanje zaradi parkiranih vozil lahko nepregledno, ker je sedaj ta cesta povezana s Šaranovičevo ulico, kjer so ob pločniku tudi parkirana vozila.

Preglednost poti ovirajo razrasle žive meje in drevesa.

Varnost pešcev ogroža tudi rastlinje, ki se razrašča na pločnik.

8.4.4.3. DRAPŠINOVA ULICA

Učenci za poti v šolo in iz nje izbirajo tudi bližnjice (ena izmed njih se začne pri zaboju in povezuje Drapšinovo in Šaranovičevo ulico).

Pri tem prečkajo cesto na delu, kjer ni zaznamovanega prehoda čez cesto,

ni kolesarske steze, pločnik pa je samo na eni strani. Prometni znaki voznike sicer opozarjajo na kolesarje, vendar je promet na tej cesti (obvoznica) zelo gost, predvsem v času prihajanja v šolo.

Vozniki, ki vozijo z dvorišč in zavijajo v Drapšinovo ulico, pešce in kolesarje prepozno opazijo, pa tudi šolarji lahko pozno opazijo njih.

Preglednost ovirajo tudi smetnjaki, ki so postavljeni tik do pločnika, ulične svetilke in nekatera drevesa, na enem mestu pa tudi telefonska govornica.

Predvsem v času prihoda učencev v šolo in odhoda učencev iz šole so pred pekarno pogosto parkirani avtomobili. Sicer je urejeno parkirišče vendar morajo učenci paziti na parkirana vozila kadar peljejo vzvratno in se hočejo vključiti v promet.

Ulica mesta Grevenbroich ima urejeno kolesarsko stezo, ko pa krožišče zapuščamo, je za kolesarje nevaren **izvoz iz krožišča** v Drapšinovo ulico, saj se tam kolesarska steza konča.

Na konec kolesarske steze nas opozarja prometni znak.

8.4.4.4. CESTA V LOKROVEC

Cesta v Lokrovec

Cesta v Lokrovec nima pločnika in kolesarske steze. Vozišče je ozko. Hoja in vožnja s kolesom sta na tem odseku nevarni tudi zaradi neutrjene bankine in poškodovanega roba vozišča.

8.4.4.5. PREČKANJE PARKIRIŠČ PRED STANOVANJSKIMI BLOKI

Ulica Pod gabri nima primernega pločnika. Na delu, kjer šolarji odhajajo v šolo, parkirajo avtomobili. Vozniki tukaj sunkovito speljujejo in s tem ogrožajo kolesarje in pešce.

Na delih, kjer pločnik je, varnost pešcev ogrožajo nepravilno parkirani avtomobili.

9. PREDSTAVITEV NAČRTA ŠOLSKIH POTI

Ker izbira varne poti v šolo zahteva skrbno načrtovanje in stalno preverjanje na terenu, so bili z varnimi/nevarnimi deli šolskih poti v našem šolskem okolišu seznanjeni tudi predstavniki lokalne skupnosti in SPV Celje.

Predstavljene so jim bile ugotovitve in posredovani predlogi možnih izboljšav.